

DOCUMENT RESUME

ED 401 730

FL 024 218

AUTHOR Kaewkhao, Uthai; Kiatboonyarit, Tawan
TITLE Central Southern Thai Dictionary.
INSTITUTION Peace Corps (Thailand).
PUB DATE 86
NOTE 21p.
PUB TYPE Reference Materials -
Vocabularies/Classifications/Dictionaries (134)
LANGUAGE Thai; English

EDRS PRICE MF01/PC01 Plus Postage.
DESCRIPTORS Definitions; Foreign Countries; Language Patterns;
*Language Variation; *Regional Dialects; *Second
Languages; Spelling; *Thai; Tone Languages;
*Uncommonly Taught Languages; Volunteer Training;
Written Language
IDENTIFIERS *Peace Corps; Thailand

ABSTRACT

The dictionary for Central to Southern varieties of Thai is designed as a reference for use by Peace Corps volunteers assigned to southern Thailand. An introductory section gives an overview of the dictionary's content and design and some notes on tone patterns and spelling variation in the Central and Southern varieties. Most of the words included are functional vocabulary, and the usage is illustrated in a sample sentence written in Central Thai script. Contents of the dictionary are entirely in Thai. (MSE)

*****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
*****

U.S. PEACE CORPS / THAILAND

CENTRAL SOUTHERN THAI DICTIONARY

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

☒ This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it.

☐ Minor changes have been made to
improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this
document do not necessarily represent
official OERI position or policy.

PREPARED BY

UTHAI KAEWKHAO

TAWAN KIATBOONYARIT

FL024218

Preface

The Central to Southern Thai Dictionary is our attempt to assemble in one book the scattered information and expertise of the Southern Thai language that exists in the Peace Corps. We hope that Peace Corps Volunteers will find it a useful reference source.

A word of thanks to our training staff-Ajaan Uthai Kaewkhao and Ajaan Tawan Kiatboonyarit who put a lot of effort and energy into getting this dictionary together.

It has always been difficult to find any printed source of information on the Southern Thai language, and, since this is our first attempt, this dictionary is far from perfect. There will be a need to revise it in the future; so your comments and suggestions would be appreciated.

*Training Office
Peace Corps/Thailand
October 25, 1986*

Introduction

This Central to Southern Thai Dictionary has been developed primarily for the use of Peace Corps Volunteers working in the southern part of Thailand who want to learn Southern Thai. Even though the Southern Thai dialect may differ a little from province to province, the differences exist only on some tones and some vocabulary. So, although this dictionary is primarily based on the Southern Thai spoken in Trang and Chumporn provinces, it will be applicable to the other provinces in the region as well.

Words in the dictionary are based on words from the Silent Way charts which are in Central Thai. Most of the words in the dictionary are functional vocabulary; the usage of each word has been shown in sample sentences. Since the Southern Thai dialect has no written script, the Central Thai alphabet and spelling rules have been used to represent Southern Thai sounds.

The major differences between Southern Thai and Central Thai are the change of tones, the shortening of words, and the fact that some words are completely different from those in Central Thai.

There are generally six tones in Southern dialect. Some examples of each are illustrated below:

Central		Southern	
Words	Tones	Words	Tones
1. มา กา	mid	หมา กา	low
น้ำ ร้อน	high	หนาม ร้อน	low
2. ขอ สอง	rising	ข้อ สอง	falling
3. ขาด สอบ	low	คัด ซ้อม	high
1. พ่อ ชอบ	falling	ผอ ชอบ	rising
5. บ้าน ข้าว	falling	บ้าน ข้าว	mid-high
6. ปลา ดี	mid	ปลา ดี	mid-rising
ป่า	low	ป่า	mid-rising

Some words have different tones when they occur in different positions in a sentence. For example:

Words	Tone when it occurs at the end of the sentence	Tone when it occurs other places
มา ปี หา เรือ	mid-rising	low

Many words (and sentences) in the Southern dialect are the same as those in Central Thai, but some syllables or even whole words are eliminated. For example:

Central Thai

สวัสดี
เมืองนครศรีธรรมราช

Southern Thai

วัคลี่
เหมื่องก่อน

And finally, there are some words which are completely different from those in Central Thai. For example:

Central Thai

ทำอะไร
สับปะรด
น้ำพริก
มาก

เข็มขัด

Southern Thai

ถ่าพริ้อ
หย่านัด
หน่ามจูบ
ร่อย หรือย
จั้งชู้
ซ่ายเอ้ว

The authors hope that this dictionary will be useful to those who want to study the Southern dialect. Any criticism and/or comments from our readers would be highly appreciated so we can make the next edition more responsive to your needs.

---

*Tawan Kiatboonyarit
Uthai Kaewkhao*

ภาษาไทย

สารบัญ

หมวดอักษร	หน้า	หมวดอักษร	หน้า
ก	1	ฝ	8
ข	2	พ	8-9
ค	2-3	ฟ	9
ง	3	ภ	9
จ	3	ม	9-10
ฉ	3	ย	10
ช	3-4	ร	10-11
ซ	4	ฤ	11
ญ	4	ล	11-12
ด	4	ว	12
ต	5	ศ	12
ถ	5-6	ส	12-13
ท	6	ห	13-14
ธ	6	อ	14-15
น	7		
บ	7		
ป	8		
ผ	8		

oooooooo

ภาษาใต้

ก

ก็	กอ	คุณทอมกอช่อนนั่งซื่อ ขุนเรียนพมกอเรียน
ก็แล้วกัน	กาเหล่วกัน	พมไปควยกาเหล่วกัน ทาเนือยหมำกอนอนเชี้ยกาเหล่วกัน
กรกฏา	กะหฺรกกะด้า	ขุนโจเกิดเดือนกะหฺรกกะด้า
กระดาษ	ค้ำด	ขุนมีค้ำดเผ็ดน้ำม้าย ข้อค้ำดช้องแพ้น
กลับ	กลับ	ขุนกลับจำกอบัลเมื่อไหร่ กลับบานดีกว่า
กลาง	กลาง	เค้าเข้าไปกรุงเทพกลางเดือนนี้
กว่า	ว่า, กวา	พม هواเล็มนี้บ้างกว่า
กว้าง	กวาง	ชะน้ามนี้กวางดาวไหร
ก่อน	ก่อน	ก่อนนอนเหราควรซึ้น ขุนไปลืาดก่อนพม
กะ	กั๊บ	ขุนอยู่กับใคร ช้นอยู่กับหนองซ่าว
กัน	กัน	เหราหฺรจักกัน เหราฉือบกัน
กันยา	กันยา	ขุนมาร์คเกิดเดือนกันยา
กับ	กั๊บ	ช้นกับเค้าเดินไปด้วยกัน ขุนเดินกับช้น
การ	ก่าน	ก่านกินหงายหวากานเตียนนั่งซื่อ พมฉือบก่านนอน
กำลัง	กาหลัง	ขุนกาหลังถ้าไร ช้นกาหลังผู้ด
กิน	กิน	ขุนกินค้ำวกับไหร กินไหร
กิไล	กิไล, โล	ชมกิไลดาวไร สือมูช้องโล
ก็	ก็	ขุนมีนั่งซื่อก็เล็ม ขุนมีเชือก็ตัว
กุมภาพันธ์	กุมภาพันธ์	เดือนกุมภาพันธ์
เก่ง	เก่ง	ขุนพิทผู้ดผ่าซำไทยเก่ง ช้นผู้ดผ่าซำฝรั่งมายเก่ง
เกิด	เกิด	ขุนเกิดเหมือไร ขุนเกิดเหมือหรือ
เก็บ	เก็บ	ข้อเก็บตางขรับ เก็บช้องหวายไหนฮ้อง
เก่า	เกา, เก้า	โรงนั่งนี้เกาจ้ง นั่งชื่อนี้เกาจ้งฮู้
เก่า	กาว	กาวบ้ำท ช้มกาวไลก็บ้ำท
เกี่ยวกับ	เกี่ยวกับ	พมเค้าใจดีเกี่ยวกับเหรืองนี้ เข้าผู้ดเกี่ยวกับเหรือไหร
เกือบ	เกือบ	เฮนม้ายเกือบคักหรด
แก่	แก่	หม่ายซึ่เขี้ยวแก่ ผอพมแก่เหล่ว
ใกล้	กลาย	บานพมอยู่กลาย บานไชรอยู่กลายบานขุนขรับ
ไกล	ไกล	บานพมอยู่ไกล หวัดอยู่ไกลม้าย

บ

ขนาค	คะนาค, นาค	ขุนไช้เชื้อคะนาคโน้
ขวา	ขว่า	ขว้ามือ บานขุนไ้ขู่ทางขว้ามือ
ขอ	ข้อ	ข้อหมายชี้ข้าวขามอัน ขุนข้อไ้หระ
ของ	ข้อง	ดินข้อนี้ข้องไคร่ ปากกาข้องพ่มขรับ
ขโมย	หลัก	โจนหลักข้องคุณโจ ไครหลักข้องขุน
ข้าง	ข้าง	ข้างน้ำ ข้างสัง เณตรังไปข้างน้ำ
ขาด	ค้ำด	เชื้อขุนทอมค้ำดแล้ว ก้างแก้งค้ำด
ข้าม	ข้าม	ห้าขุนอิไปลัดตองเดินข้ามพาน
ขาย	ค้าย	ขุนฉือบค้ายข้องม้าย แหมขาค้ายข้องแผลัด
ขาว	ข้าว	หมายชี้ข้าวตองอัน เชื้อชี้ข้าว
ข้าว	ก้าว	หิ้วค้าวแหล่ม้าย กั้นค้าวม้าย
ขึ้น	กิน	ไปบานคินหระชี้ไหร คินหระเมล็ดิจะทานี้
เขย	เค่ย	ขุนทิมเป็นผิเค่ยขุนบุญม้ายกับเป็นหลูกเค่ยขุนบุญสัม
เขา	เค้า	เค้ายูตินี้ เค้าย้อบไปหวัค
เข้า	เค้า	เข้าเดินเค้ามายาไหนฮ้อง เข้าเดินเค้าย้องเรียน
เข้าใจ	เค้าใจ	ซัดชนะน่าบ่างที่เค้าใจยาก เค้าใจม้าย
เขียน	เขียน	เข้าเขียนนั่งข้องช่วย เข้าฉือบเขียนหมาก
เขี้ยว	เขี้ยว	นี้หมายชี้เขี้ยว ขุนฉือบเชื้อชี้เขี้ยวม้าย

ค

คง (จะ)	ข่ง (จิ)	เค้างขังไ้ข่มั่ง ฟินข่งจิตัก
คน	ข่น	ข่นไทยกะผรังไมเหมือนกัน พ่มไมเหมือนกะขุน
คม	คัม	เคื่อนหมกกะราคัม เคื่อนชิงห้าคัม
ครอบครว	ขรือบครว	ขรือบครวนี้คัมหมาก ขรือบครวคุณมีล่ายคนม้าย
ครั้ง	ขรัง, ฮ่น	ขรุติเด็กขามขรัง แด่หาวพ่มไปลัดชองฮ่น
กรับ	ขรับ	พ่มอยู่นี้ขรับ ไปหวัคม้ายขรับ
กริ่ง	กริ่ง	กริ่งกิโล ช่มกริ่งโลดาวไหร
คล้าย	ขล่าย	ขุนขล่ายกับหน่องพ่ม นั่งข้องขุนขล่ายกับนั่งข้องพ่ม
ควร (จะ)	ข่วน (จิ)	เหراءข่วนไปเขียนขุนจิม ขุนข่วนจิผู้คั่งคังฮิด
ความ	ขว่าม	ขว่ามจิงเหมืองไทยไ้จัน พ่มฉือบข่นมิขว่ามหรู้
ค่อย	ขอย	ไ้ขอยเค้าใจ ไ้ขอยคี่
คะ	ขะ	ข่นฉือคอนน่าจะ คือบคุณชะ
คะ	ขะ	ข่นข้อหมายชี้คัมชะ บายคี่ชะ
คำ	คำ	คำคำชาวไทย หวันหนึ่เรียนล่ายคำ

คำ	จำ	กินจับอำพราพันเต็มดวง หวันหนึ่งก่อนจำอโไปแหล่นั่งม้าย
คิด	จิต	ขุนจิตเหวี่ยงไทร จิตคีคีตะ
คือ	คือ	คุณชนะนิคมมีหลูกขามคน คือ สุ่ม ลา กะ กุ้ง
คืน	คืน	กลางคืนไม่มีพรอาถิด พม้นือบเรือนก่อนกลางคืน
คุณ	ขุน, ขุน	ขุนข้อหม่ายซีไทร ขุนฉือบม้าย
เคย	เขย, ห้อน	ขุนห้อนไปเขียงไม้ม้าย พม้นไม้เขยหุจักขุนจิม
แค่	เข	กินข้าแฉ่งเหม็ด เรียงเขช่องตัวโมง
ใคร	ใคร	หวันหนึ่งขุนกินข้าวกับใคร ใครมาเขนี้

ง

ไนก็	ผันหนันกา	ผันหนันกาไปซื้อโถดเค้าเขียะ ผันหนันกานอนเขียะ
------	-----------	---

จ

จน	จัน	เข้าเรียนจนผู้เก้ง เข้าถ้างานจนรวย
จบ	จับ	ขุนแหล่นั่งจับม้าย แควพม้อานั่งซื้อจับช่องเลม
จริง	จิง	ขุนใจถ้างานจิง ผู้คจิงจิงตะ
จะ	จะ, จา, จิ	เหว่าจาไปแล่นง ขุนจิไปไหน
จันทร์	จัน	วันจันเหว่าเหริมถ้างาน
จับ	จับ	โจนทุ๊กจับ คำรวิวจับโจน
จาก	จัก	บานคุณใจห่างจากบานขุนทอมหมาก
จำ	จำ	ผมจำฆ่าชาวไทยได้อิดเดียว จำม้ายคาย
เจ็ด	เจ็ด	เจ็ดบาดฉายม้าย ช่มเจ็ดไป
ใจ	ใจ, ใจ	บายใจไม้ เข้าใจดีหมาก

ฉ

ฉีก	รีก	รีกกระดาม
-----	-----	-----------

ช

ชนะ	ฉะหนะ	ทีมฟุตบอลไทยฉะหนะทีมพะหมา ใครฉะหนะขุน
ชมพู	ฉ่มพู	หม่ายชีฉ่มพู พม้นมีเชื้อชีฉ่มพู
ช่วย	ฉวย	ฉวยทือปาวฮ้ายขุนทอมอิด ฉวยกันตะ
ชอบ	ฉอบ	เค้าฉอบชีเถือง ขุนฉอบไทร
ชัด	ฉัด	ขุนผู้ฆ่าชาวไทยฉัดดี เข้าผู้ฉัดหมาก
ชั่วโมง	ฉัวโมง	พม้นมีเวลาดึงฉัวโมง ขุนฉิยุติล้ำก็ฉัวโมง

ข้า	ฉ่า	ขุนไมค์เดินฉ่า ผู้ฉ่าๆ
ชาย	ชาย	พี่ชายชวนไข่จูบยา ขนชายฉอบกินเล้า
ข้อ	ฉือ	ขุนฉือไหร่ ขันฉือแดงชะ
เช่น	ฉื่น	พักมีล่ายฉะหนักฉื่นพักบุง พักชะน้ำ พักก่าค
เชิญ	เชิญ	เชิญขับเชิญนั่งตะขรับ
เช้า	ฉ่าว	ตอนฉ่าวขุนทำไร่ ขันดินแต่ฉ่าว
ไซ้	ฉาย	นี้หมายฉายม้าย ม้ายฉาย

ช

ชัก	ลัก	ลักฟ้าแหล้วมาย ชันลักฟ้าเอ็ง
ซ้าย	ซ้าย	ซ้ายมือ คว้ามือ
ชื่อ	ชื่อ	ไปชื่อช่องแซ่ลาค อื่อชื่อไร่มึง

ญ

ญาติ	หยาด	ขุนบุญสัมพันธ์ขุนสนิทเป็นหยาดกัน พมหมี่หยาดหมัก
------	------	---

ด

ด้วย	ควย	พมข้อไปควย ฉวยควย
ด้วย	ควยกัน	ไปควยกันม้าย เรี้ยนควยกัน
คำ	คัม	พมข้อหม้ายซีคัม นี้หม้ายซีคัมฉายม้าย
คินัน	ขัน, ข่าน	ขันมีหม้ายซีข้าวส้องอัน ขันฉอบซีฉ่มพ
คี่	คี่	ผีขุนทิมคี่หมัก ผู้คี่คี่
คึก	คึก	แต่คินพม่อนคึก ขันไมฉอบน่อนคึก
คิม	คิม	ขุนคิมหนามวันนึ่งก๊แกว คิมหนามชมม้าย
คู	แถ, แถล	เหราไปแถลนึ่ง ขุนฉอบแถลไหร่
เด็ก	เด็ก	หูกขุนทิมยังเด็กหมัก เด็ก ๆ ฉอบเส้นหมัก
เดิน	เดิน	ขุนจิมเดินเร็ว เดินเหว่เร็วฮิตตะ
เดียว	เดียว	พมขุ่นเดียว ขันฉอบเดินขุ่นเดียว
เดียน	เดียน	เดียนพมฉอบกินอำห่านไทย เดียนพมเข้าผู้คไทยเก่ง
เดือน	เดือน, เดือน	เดือนนี้เดือนไหร่ เดือนก่อนขุนไปเถียวไหน
แดง	แดง	นี้หม้ายซีแดงฉายม้าย เก้าฉอบเชื้อซีแดง
โคย	โคย	โคยหมักคนไทยกินเพ็ด
โคยไม้	โคยไม้	ขุนโจฟ่งเชียงคังโคยไม้รำคาญ เข้าผู้คโคยไม้ฮาน
ไค้	คาย	ขุนผู้คฆ่าคายคายม้าย หลดคายม้าย
ไค้ฮิน	คายฮิน	ไม้คายฮินจรับ คายฮินม้าย

ด

ทรง	ครึ่ง	ครึ่งไป เดินครึ่งครึ่ง
ตลอด	ลือค	เหราฟุคไทลือควัน ไปเถียวลือคปี
ต่อไป	ต่อปี	หรีคู้ต่อไปอีเป็นหรีคู้่นาว เหราควริเรียนต่อไป
ห้อง	คอง	พ้มคองเคียนจิมมาย ขุนคองไปฮ่าหม้อ
ต้องการ	คองก้าน	ขุนหวาเค้าคองก้านไปมาย เข้าคองก้าไรไหร
คอบ	ค้อบ	ขุนค้อบคายมาย
ค่อน	ค้อน, ท่อน	ค้อนฉาวเก้าไปลือค ค้อนเหียนลบปาน
ค่อนที่	ค่อนถึ	ชั้นเข่นเข้าค่อนถึเข้ากินฮ่าฮ่าน พ้มหรีจักขุนโจท่อนถึเหราไปอุบถึ
คั้ง	คั้ง	กินฮ่าคั้งซิบเหม็ด เรียนคั้งแปดฉัวโมง
คั้งแต่	คั้งแต่	เหราถ้ำก้านคั้งแต่ฉาวถึงเหียน ชั้นเรียนคั้งแต่เจ็ดโหม่งฉาว
คัว	คัว	พ้มหยั่งว้าวส้องคัว เข้าเหลียงมูซำคัว
คา	ค้ำ	ขุนจิมเข็บค้ำ ขุนค้ำใจดี
ค่างกัน	ค่างกัน	ซี้ส้องซี้ค่างกัน เชื้อส้องคัวนี้ค่างกัน
คาม	ค้ำม	มาเค้นค้ำมพ้มอุกถึ
คาบ	ค้าย	ปูค้ายซำมปีแหล้ว คายุนค้ายแหล้วหม้าย
คาราง	ค่างาง	ถึนี้ฮ่าซิบค่างางเหม็ด
ค้ำรวจ	ค้ำรวค	ค้ำรวคไม้ฉอบโจ้ร ค้ำรวคจ๊ับโจ้ร
คิต	คิต	บานพ้มอยู่คิตกับบานคุดใจ บานไซริยุดิตบานขุน
คี่	คี่	ครูคี่นักเรียน นักเรียนทุกคี่
คี่	คี่, คี่	แต่ชินหยกคี่นคี่ซำม เก้าหมาทั้งคี่ซา
คูลา	คูลา	ขุนแอนเกิดเคื่อนคูลา
แต่	แต่, แต่	พ้มฉ้อบฮ่าฮ่านไทยแต่ขุนฉ้อบฮ่าฮ่านหรีง
แต่ละ	แต่ละละ	แต่ละละคนหรีงซิกซคฉิน นั้งแต่ละละเหวี่ยงนุกถึงเพ
แต่งงาน	แต่งงาน	ขุนแต่งงานแหล้วยัง ขุนแต่งงานเหมือหรือ
เคีย	เคีย	ไซริยเคียถึซุด เข้าเคียกวาพ้ม
โค๊ะ	โค๊ะ	โค๊ะคัวนี้ไญ่หมาก
โค้	คาย	มันอยู่คายนั้งซ้อ ไร่อยู่คายโค๊ะ

ถ

ถ้ำ	ท้ำ	ท้ำพ้นคักฮ่ากาคจะเหียน ท้ำขุนไปเถียวพ้มจิไปควย
ถ้ำยังงั้น	ท้ำคั่นหนั้น	ท้ำคั่นหนั้นไปเถียวคี่หว่า ท้ำคั่นหนั้นเรียนคี่หว่า
ถาม	ท้าม	ท้ามขุนทอมแลค๊ะ พ้มท้ามขุนค้อย
ถิง	ทึง	ทึงบานก๊โมง ขุนหมาทึงเหมือไร
ถิงแม้ว่า	ทึง	ทึงพ้นคักเหรากอไป ทึงหรีอนเหราก๊จึเรียน

ถูก	ถูก	ขุนโจรูกดี โจนูกคำรวัดจับ
ถูก	ถูก	อาฮ่านถีนูกมาก ขาหรดเมูกมาก
เดอะ	เทิด	ไปกันเทิด กันคาวกันเทิด

ท

ทราบ	خاب	ขุนخابมาย พ่มมายخاب
ทั้งๆ ที่	ถั่งๆ ถิ	พ่มกินคาวถั่งๆ ถิไม้ถอบ พ่มไปถั่งๆ ถิไม้ชักจิไป
ทั้งหมด	ถั่งมด, ถั่งเมิด	ถั่งมดถิบัค พ่มเอถั่งเมิด
ทันที	ถันที	ไฟดับหมัดถันที อานจับพ่มเคียนถันที
ทาน	ถ่าน	ข่นไทยถ่านคาวถูวัน
ท่า	ถ่า	พ่มถ่างานถิอ่าเกอ ถ่าพริอฮะ
ทำงาน	ถ่างาน	อ่าจ่านถ่างานโหนโรงเรียน ขุ่นถ่างานแขโหน
ทำไม	ไส	ไสไมไปกินคาว ไสมาเหมืองไทย
ทำให้	ถ่าไฮ	อ่าหารถ่าไฮหรางถายแข่งแรง ฟินตักถ่าไฮอ่าถาคเฮน
ที่เดียว	ถิเดียว	ญั่งข่นนี้ช่วถิเดียว เข้าเป็นข่นซั่งถิเดียว
ที่	ถิ	คุณยู่ถิโน พ่มยู่ถิได
ที่จะ	ถิจา	หย่ากถิจาผู้ค หงายถิจะทำ
ที่นี้	ถิหนิ, ถินิ	พ่มยู่ถิหนิ ขุ่นถอบถิหนิมาย
ที่สุด	ถิชุด	พ่มซั่งถิชุด ไครช่วถิชุด
ที่โหน	ถิโน	คุณยู่ถิโน เค้าถอบถิโน
ทุก	ถูก	ข่นเคินเคินถูวัน พ่มไปถิถิวถูปี
ทุ้ม	ถุม, ถี	ข่ามถุมแหล่ว ดีถิวแหล่ว
เท่านั้น	ถาวหนั้น	วันเข้าเรียนขริงวันถาวหนั้น พ่มมีฮ่าบ่าถาวหนั้น
เท่าไร	ถาวไหร	เชื่อนี้ราคาถาวไหร ษ่มช้องโลถาวไหรขรับ
เที่ยง	ถิยง	เหว่ากินคาวถิยงค้ชบส้อง เหว่าไมเรียนค่อนถิยง
เที่ยว	ถิยว	พะรังถอบถิยว ขุ่นถอบถิยวโน
แทนที่จะ	แทนถิจา	แทนถิจาคักถับแฮถั่ง เข้านอนแทนถิจากิน
ไทย	ไทย	ผ่าฆ่าไทย ข่นไทย

ธ

ธรมดา	ถ่าหมะคำ	ถ่าหมะคำเหว่าผักพอนวันอ่าถิด พ่มถอบอ่าฮ่านถ่าหมะคำ
ธันวา	ธันวา	เคือนธันวาเป็นเคือนซุดถ่าย

น

นอ	น็อก	พุ่มอยู่นอกฮ้อง เหว้าอยู่นอกบาน
นอกจาก	น็อกจาก	ถูกคนเห็นเขรื่องบินน็อกจากขุนโจ
น่อง	หน่อง	หน่องขุนตือไร พุ่มมีหน่องชาวช่องคัน
นอน	นอน	แต่คีนพุ่มนอนฮัวข้า แต่คีนพุ่มนอนแฮไหน
น้อย	หน้อย	พุ่มผู้ค้ำชาวฮักกริลลายหน้อย เข้ากินหน้อย
นะ	นะ	จึงจึงนะ ญิงขุ่นนี้ช่วยนะ
นัก	หนัก	หนักผู้ค้ำบอลเล่นผู้ค้ำบอลเก้ง นักเรียนเรียนมากจึงอยู่
นั่ง	หนั่ง	หนักเรียนหนั่งไหนฮ้องเรียน หนั่งดีดีตะ
นั่น	นั่น	นั่นหมายซีไหร นั่นไหรขรับ
นั่น	นั่น	ขุ่นนั่นตือไร
นำ	นำ	ไหรนำขุ่นใจ เลียงไหม้นำขุ่นใจหม้าย
นำ	หน้า	หน้าขุ่นใจใจดี
นาน	นาน	เค้าไปชิงขลำนานม้าย ไปม้ายนาน
นาที่	หน้าที	ซีถมฮ้านาที่แหลว ซีจับฮ้านาที่
น้ำคาล	หนามค่าน	หมายซีหนามค่าน เชื้อซีหนามค่าน
น้ำเงิน	หนามเงิน	เชื้อซีหนามเงิน หมายซีหนามเงิน
นืดหน้อย	เหล็กหน้อย, ฮิดเตียว	พุ่มผู้ค้ำชาวไทยคาลเหล็กหน้อย เข้ากินฮ้านาเพ็ดคาลฮิดเตียว
นี้	นี้	นี้หมายซีไหร นี้หมายซีแดง
นี้	หนี	หวันหนีฮื่อไปไหน ขุ่นหนีไปเถียวม้าย
แน่	แทน	แทนนอน คุณไมคัตตองมาแทนนอน
โน่น	ได้	เค้าผู้ถิได้ ไปถิได้
โน	ไหน	เค้าผู้ในบาน มะระผู้ไหนหวัด
ในที่สุด	ในถิสุด	ในถิสุดขุ่นทิมกอมมา ในถิสุดเข้ากอหนะ

บ

บน	บัน	แถวผู้บันกาวฮื่อ ไหรผู้บันได้ตะ
บอก	บ็อก	เค้าบ็อกหวาฮ้านาหร่านนี้ร้อยหมาก พุ่มบ็อกขุ่นแหลว
บ่อข	บ่อขบอข	พุ่มแลเค้าเถินผู้ค้ำบอขบอข เข้าไปเถียวบ่อขบอข
บาง	บ้าง	นังซื้อเถินนี้บ้างจั้ง เชื้อคั่วนี้บ้างจั้ง
บาง ที	หลังที	หลังทีขุ่นแอ่นค้อจื่อไม้ไปปี หลังทีถือถือบหลังทีถือถือบ
บ้าง	มั้ง	ข้อถิบมั้งตะ ลวขกันมั้งตะ
บ้าน	บาน	บานขุ่นทอมช่วยหมาก นีบ้านขุ่นลวขม้าย
บ้าย	บ้าย	ค่อนบ้ายขุ่นฮ้วนอนบ่อขบอข ไม้ถือบเรียนค่อนบ้าย
แบ่ง	แบ่ง	แบ่งนัมฮ้ายพุ่มกัน
โบ	โบ, น่วย	ฮื่อคั่วฮื่อโบ ข่มข่มโบ หย่านคี่น่วย

ป

ประสู	ปักคู่, สู	ฉวยเปิดปักคู่ที่
ป่า	ปา	ปากันมีากชะเม่อ ปาพมใจดีมีาก
ปิด	ปิด	ฉวยปิดผัดลมที่ ปิดตุ๊กกัน
ปี	ปี, ปี, ปี	กุนเกิดปีไหน ปีไหนพันดกลือคปี
ปู	ปู	ปูคุนทิมแกแหล่ว
เปิด	เปิด	ฉวยเปิดปาวฮ้ายที่ เปิดตุ๊กกันตะ
เป็น	เป็น	ขุนชูชานเป็นอำจัน เข้าเป็นหนักเรียน
เป็นต้น	เป็นตน	พันหละหม่ายไทย เน้น หมะหมวง หมะฮ่ม ฤเรียน เป็นต้น
เป็นไปได	เป็นไปคาย	เป็นไปคายติขุนใจไม้ม่า ขุนชิดหาวเป็นไปคายม้าย
(เป็น) ยังไ	พันปรีอ, หรือ	พันปรีอ ห้วนหนึบายคิม้าย ไปพรีอ
เปล้า	เปล้า	หน้าแข่งเปล้า ค่อค้าวเปล้าช่องจัน
เปลี่ยน	เปลี่ยน	พมเปลี่ยนดิหนังกับเพื่อน
แปล	แปล	สื่อชมแปลบ้ำท หม่ายซีแปลอัน
แปล	แปล	ข้านี้แปลหาวไร
แปลกใจ	แปลกใจ	ขุนแปลกใจม้าย พมแปลกใจจิง
ไป	ไป, ไป	ไปไหน พมไปหวัด

ผ

ผม	พม	พมอยู่กับหน้า พมฉือบผู้คผ่าชาผรัง
ผ้า	พ้า	พ้านช่วยจิง
ผิด	พิด	พมชิดหาวขุนทิมไม่พิด ก่อได้คขรับพมผู้คพิด
ผู้	พู้, ข่น	หลูกขุนทิมเป็นพู้ขึง ข่นอิงเรียนหรือยกว่าข่นชาย
เผา	พ่า	กุดจิมพ่าจคมาขมค
แผ่น	แพ่น	ข้อคาคส้องแพ่น น่มบั้งฮ้าแพ่น

ผ

ผน	พ่น	พ่นคักนักในหรี่ตุ่พ่น พมฉือบพ่นคัก
----	-----	------------------------------------

พ

พบ	ผบ	ขุนผบกับจอนแหล้าม้าย เข้าผบใครดิทล้าค
พุงนี้	ค่อฉ้าว, ค่อผรุ	ค่อฉ้าวเหวอไปล้าค ค่อผรุอไปไหนม้ง

พฤตจิกา	ศรี (ชะ) จีกำ	หนามทวมเดือนศรีจิกำ
พฤษภา	ศรีชะพา	โหร่งเหเรียนเปิดเดือนศรีชะพา
พฤษหส์	ศรีฮัก	วัน (ศรี) ฮักเหว่าไปหวัก
พอ	พอ	พอแหล่ม้าย พอแหล่มวับ
พ้อ	ผอ	พ่มหฺรู่จักผอขุนทิม ผอพ่มไปล้าคบอยบอย
พัน	พัน	นึ่งพันบ๊าด
พา	ผ่า	ฉวยผ่าพ่มไปฉวย พ่มผ่าเข้าไปเดียว
พี	ผี	ผีซาขไปเดียว ผีซ่าวไปล้าค
พุธ	ผุด	หวันผุด พ่มเกิดหวันผุด
พุด	ผู้ด	พ่มผู้ดผ่าซาไทยฉาย ผู้ดหม่ากฯ ค่ะ
เพ็ง	เพ็ง	พ่มเพ็งหม่าทัง เข้าเพ็งไป
เพิม	เพิม	คองเพิมอีกเถไร
เพราะนั้	ผรอนั่น	ผรอนั่นเองเค้าทังไม้ฉือบ
เพราะว่า	ผรอหว่า	พ่มฉือบผ่าซาไทยผรอหว่าน่าขุนใจ พ่มเรียนผ่าซาไทยผรอหว่า
		พ่มจิทำงานไหนเหมืองไทย
เพียงแต่	เพียงแต่	เพียงแต่เฮ้นกบจิตทัง เพียงแต่บ่อกชั้นก้อจิไป
เพื่อ	เผื่อ	ข้องนี้เผื่อขุน ขุนทำเผื่อใคร
เพื่อน	เผื่อน	เผื่อนข้องขุนฉื่อไร ขุนหม่เผื่อนหม่ากม้าย
แพ้	แผ่	ทิมผู้ดบ่อกผะหมาแผ่ทิมไทย ไม้ฉะหนะก้อแผ่

ฟ

ฟ้ง	ฟ้ง	ขุนฟ้งดาบอินม้าย ฟ้งคี่คี่ตะ
-----	-----	------------------------------

ผ

ภรรยา	ผันยา	ผันยาใจสัว ขุนมีผันยาแหล่มม้าย
ภาษา	ผ่าซา	ขุนผู้ดผ่าซาไทยฉายม้าย เข้าฉือบผู้ดผ่าซาผรั่ง

ม

มกรา	หมกกระรา	วันปีไม่อยู่ในเดือนหมกกระรา
มอง	มอญ	ขุนมองเฮ่นม้าย มอญแชนี่
มัก (จะ)	หมัก (จ)	เค้าหมักจิบานค่อนเหขึ้น
มัน	มัน	พ่มมัยฉือบมัน เค้าฮ้ายปลามัน
มา	มา	เค้ามาอยู่ตี่นี้ เหรามาตี่นี้

มาก	หมาก	พมฺฉอบหม่ายซีเขียวหมาก ผอพมฺแก้หมากแหล่ว
มิถุนา	หมีทูนา	พมฺไปเที่ยวเหมือเดือนหมีทูนา
มี	หมี	ชั้นหมีเชือซี่ข้าวตองตัว
มีนา	มีนา	เดือนมีนาอากาศห้อนหมาก
มือ	มือ	หลังมือแหล่วม้าย เด็ดมือกะไหร่
เมตร	เหม็ด	ไค่นี๋ยาวก็เหม็ด
เมฆา	เหม่ซ่า	เดือนเหม่ซ่าห้อนติซุค
เมื่อ	แต่	แต่คินนอนบายหม้าย แต่คินวาไปแหล่นั่งแขไหร่
เมื่อวานขึ้น	หว่าซือ, แต่ซือ, แต่หว่าซือ	หว่าซือขุนท้อมหม้ายียม แต่หว่าซือชั้นไปแหล่นั่งแขไหร่
เมื่อวานนี้	แต่ว่า	แต่ว่าเห่าไปหวัด แต่ว่าไปเถียวไหร่
เมื่อไร	เหมือไร	ขุนหม่าทิ้งอุบลเหมือไร ขุนจิไปเถียวเหมือไร
แม่	แฮม	เก้าช่วยเหมือนแฮม แฮมพมฺใจดีหมาก
โมง	โมง, คี	ก็โมงแหล่ว คีก็แหล่ว
ไม้	หม่าย	หม่ายซำมอัน มีหม่ายก็อัน

ย

ย่น	ย่น	เดือนหมีทูนาย่น เดือนกันหย่าย่น
ย่า	หยา	หยาย่าอยู่กวาจับปีแหล่ว หยายพมฺอยู่ผู้เก็ดไค้
ยาย	ยาย	ยายขุนทิมแก้หมาก ยายชั้นอยู่ซ่งขล้าไค้
ยาว	ยาว	เจือกเซินนียาวหมาก คินส้อยยาวกวาปากก้า
ยัง	ม้าย	กิ้นค้ำแหล่วม้าย อ้าบนามแหล่วม้าย
ยังงักดี	ผ่นหรือกาดี	ผ่นหรือกาดี เข้ากายังมาถีนี๋ เข้าไม้ฉอบอ้าห่านเพ็ด ผ่นหรือ กาดี เข้ากาต้องกิ้นอ้าห่านเพ็ด
ยั้ง	หยั้ง, ยั้ง	ไครหยั้งรว่ว รว่วทุกยั้ง
ยั้ง	หยั้ง	หยั้งเพ็ดหยั้งร่อย หยั้งกิ้นหยั้งอวน
ยี่สิบ	หยี่สิบ	ไค่นี๋ซ่งหยี่สิบหนิว
ยิ่น	หยิ่น	พมฺฉอบหยิ่นหมากกวาหนั่ง หยิ่นคี่คี่ตะ
เย็น	เหยิ่น	คอนเหยิ่นพมฺปลุกพัก คอนเหยิ่นชั้นกิ้นค้ำว

ร

รดไฟ	หรดไฟ	หรดไฟอ้อกกี่โมง พมฺฉอบคี่หรดไฟ
รอ	รอ	รอเคี้ยวตะ รอหรดเมถ์
ร่อน	หร่อน	อ้ากาดปี่นั้หร่อนหมาก ข้อยก้าแพ่หร่อนซ่องแก้ว
ร่อย	หร่อย	ขุนยังทิ้งหร่อยม้าย กังแกงคั่วนี้ซ่องหร่อยบ้ำท
ระวัง	หระวัง	หระวังรยन्द หระวังคี่ฮิด

ระหว้าง	หระว้าง	หวัน (อ้ง) คารอยู่หระว้างหวันจั้นกับหวันหุค
รัก	หรัก	ชั้นหรักถูกคั้น คุณหรักใคร
รับ	หรับ	พ้มไม้คายหรับจิดม้าย เข้าไปหรับพ้ม
ราวๆ	ราวๆ	ราวๆ ฮกชิบบาค เข้าผู้คราวๆ ฮ้านาถิ
รี	เหือ	บายคิเหือ หรือยเหือ
รู้	หรู้	ขุนหรู้เหือหรงขุนใจม้าย พ้มม้ายหรู้
รู้ตีก	หรู้ซึก	ขุนหรู้ซึกผ่นผริอมั้ง พ้มหรู้ซึกปิวคฮัว
เริ่ม	เหริม	เหร่าเหริมฮ้านผ่าฮ่าไทยคอนฮ้ามโมงถ่าว คุณเหริมเรียนกิโมง
เร็ว	เร็ว, เหรวเร็ว	เดินเหรวเร็วเรเดียวถิไม้ถั้นหรด ผู้คเหรวเร็ว
เรา	เหร่า	เหร่าถือบหม่ายซี้เขี้ยว เหร่าถือบหม่ายถั่งมค
เรียน	เรียน	พ้มก่าหลังเรียนนั้งซื่อ ขุนเรียนแซไหน
เรื่อง	เหรือง	เหรืองความหรัก ขุนถือบนั้งเหรืองไร
แรก	แหรัก	เลือนแหรัก หวันแหรักขุนหรู้ซึกพริอ
ไร่	หราย	พ้มยังนาชิบหราย

ฤ

ฤค	หริคู้, น้า	พ้มถือบหริคู้พิน ฮ้านถือบน้าน้าวกะน้าหรือน
----	-------------	--

ล

ลง	หลัง	เหร่าหลังหรดถิโน้ หลังหรดไฟถิท้านิ
ลค	หลค	หลคไธซึกฮิดคายม้าย หลคชิบบ้าทคายม้าย
ลอง	ลอง	คุณลองแลม้าย
ละ	หละ	หนามซ้มค้วดหละดาวไร เชื้อค้วหละหรือยหยชิบบ้าท
ละ	หละ	พ้มจิไปลิดค ขุนหละไปม้าย
ล่าง	กลาง	ค้างกลาง คุณอยู่ค้างกลาง
ล่าง	หล่าง	หล่างมือ หล่างจ้าน
ล่าน	หล่าน	คนมียังเบียดถ่ายหล่าน เหมืองไทย์มีขนฮาชิบฮาล่าน
ลิก	หลิก	ชนะนี้หลิกม้าย คลองนี้หลิกถาวไหริ
ลิม	ลิม	ลิมแหล่มม้าย หย่าลิมค๊ะ
ลุง	ลุง	ลุงพ้มไม้ถือบหริคู้น้าว ลุงขุนถือบน้าน้าม้าย
ลูก	หลูก	หลูกฮ่าวขุนจิดผิอหนีฮ่า เข้าหมีหลูกถ่ายคน
เลข	เหล็ก	พ้มถือบเคียนเหล็กไทย
เถ่น	เถ็น	ขุนใจเถ็นผุดบอดเก็ง เค็กๆ ถือบเถ็น
เถ้ม	เถ้ม, เถ้ม	ขุนแดงยังนั้งซื่อฮ้ามเถ้ม หมีคฮ้ามเถ้ม

เลข	เลข
เล็ก	เหล็ก
เล็ก	เหล็ก
เล่า	หลาว
เลียง	เหลียง
เลี้ยว	เหลี้ยว
แล้ว	แล้ว
แล้วก็	แล้วกอ
แล้วแต่	แล้วแต่
แล้วรี	แล้วเหือ

เข้ามัยฉ้อบแลนังเลข ไม่ช่วยเลข
เหล็กเรียนผ่าชำไทยแล้วพมทั้งกลับบาน ขุนเหล็กถ่างานตีก็
ขุนทิมเป็นหลูกขุนเหล็ก ขันไทเหล็กกวาฝรั่ง
ขุนใจหลาวหรืองานกะเซ็คท้ายพิง ขุนฉ้อบหลาวหรืองไห้
ขุนทิมเหลียงมำล่ายตัว หวันหนี่พมเหลียงขุน
เหลี้ยวสาย เหลี้ยวควา
พมกินค้ำเซ็คแล้ว กินค้ำแล้วจิไปแหล่หนั่ง
คุณเดินตรงไปแหล่กอเหลี้ยวสาย กินแหล่กอนอน
แหล่แต่ขุนฉ้อบ ไปแหล่หนั่งม้ายแหล่แต่ขุน
กินค้ำแหล่เหือ เรียนเซ็คแหล่เหือ

ว

วัด	หวัด
วัน	หวัน, วัน
ว่า	หวา
วัง	หวิง
เวลา	เวลา
ไว้	หว่าย

พมฉ้อบไปหวัด พระอยู่แหหวัด
หวันหนี่หวันถิดาวไร ขุนจิไปก็วัน
ขุนจอหนบ็อกหวาเหไรไร เข้าบ็อกหวาจิไปเถียว
เค้าหวิงเร็วหมัก ฉ้อบหวิงม้าย
เคียวหนี่เวลาถาวไห้
ขุนเอ้าหม้ายถัดหว่ายไน้ เก็บเงินหว่ายไน้

ช

ศึกษา	ชิกชำ
ศุกร์	ชุก
ศูนย์	ชุน

หนักชิกชำเรียนหมัก กระชวงชิกชำถิด้าน
ชั้นฉ้อบวันชุก
เหล็กชุน

ช

ช่ง	ช่ง
สงสัย	ช่งไซ้
สนใจ	ช่นใจ
ชุก	ชะนุก, นุก
ชบาย	บ้าย
ล้ม	ล้ม
สมมุติว่า	ช่มหมุดหวา
สอง	ถ้อง

ขุนช่งจิดม้ายแหล่ม้าย ช่งคองไ้กัน
ช่งไซ้หวาเป็นหลูกมา พมช่งไซ้ชุน
พมช่นใจหรือหवादรูปหมัก ขุนช่นใจไห้
ขุนทอมผู้คชะนุก นุกม้าย
อ่ากาคถี่ช่งขล้าบ้ายม้าย บ้ายคี่เหือ
ช่นไซ้เชือช่มฉือทอม ลือช่มช้องโล
ช่มหมุดหวาขุนจอหนเป็นช่นไทย ช่มหมุดหวาขุนมีเงินหมัก
คนถ้องคน ช้อมถ้องไป

สอน	สอน
สะไ้	หลูกผ่าย
สัก	ซัก
สังเกด	สังเกด
สั้น	สั้น
สาม	สาม
สามมี	สามมี
สาย	ซ้าย
สาว	ชาว
สำหรับ	ซ้ำรับ
สิงหา	ชิงฮ่า
สิบเอ็ด	ชิบเอ็ด
สี่	ชี
สี่	ชี
สุดท้าย	สุดถ้าย
สูง	สูง
เสมอ	ชะเม่อ
เสร็จ	เซ็ด
เสาร์	เช้า
เสียใจ	เสียใจ
แสน	แซ่น
ใส่	ไ้

ห

หก	ฮก
หญิง	บิง
น้อย	ฮิด, ฮิด
หนัก	นัก
หนังสือ	นั้งซื่อ
หนา	นำ
หน้า	นำ
หนาว	นำว
นุ่ม	น่ม
หนึ่ง	นิง
เหนื่อ	เนื่อ

แก่ก่าหลังสอนนั้งซื่อ เหว่าจิซ็อนแซไหน
 ขุ่นจิตเป็นหลูกผ่ายขุ่นบุญสืบ ขันหมี่หลูกผ่ายซำมคัน
 ขื่อผู้คชักฮ่าหน้าดี ขื่อค่างชักซ่องบ้ำท
 ขุ่นสังเกดเฮ่นไหรดิชะน้ามม้าย สังเกดดีดีตะ
 หม่ายชีแด้งสั้นกวาหม่ายชีเขี้ยว
 อำจ่านซำมขุ่นสอนนั้งซื่อ หม่ายชีซำมอัน
 ซำมีขุ่นแอนคี่ดี ทิม
 พ่มไปถ้างานซ้ายแทน หย่าหม่าซ้ายนะ
 หลูกชาวขุ่นทิมช่วย ขุ่นมีหนองชาวก็คน
 กาวอี่ซ้ำรับหนัง ข้องนี้ซ้ำรับคุณ
 เดือนชิงฮ่าคุณทอมจามาเดียว
 คินซื่อนี้ยาวชิบเอ็ดหนึ่ว
 นี่หม่ายชีเขี้ยวฉายม้าย นี่หม่ายชีไร
 ชีบ๊าด โคะชีตัว
 เข้าผู้คคนชุดถ้าย พ่มมาฮ้องเรียนคนชุดถ้าย
 ผรั่งซ่งหมัก ใครซ่งดีชุด
 แก่ผู้คพันหน่นชะเม่อ แก่นอนคินส้ายชะเม่อ
 เซ็ดแหล้วม้าย ยังม้ายเซ็ดท
 วันเช้าถ้างานขริงวัน
 ขุ่นเซียใจไห้ร เซียใจหมักไม้
 ซำมแซ่นบ๊าด หนักเรียนซ่องแซ่นคน
 ขุ่นใจไ้เซียชีแด้ง ก่าแพไ้หนามค่าน

พ่มยังฮกบ๊าด
 ผู้ยังไทยชวนหมักไม้จูบยา ขุ่นยังเรียนพรอย
 ขื่อฮิดที่ ฉวขฮิดที่
 กอนฮินนักม้าย
 ขุ่นฉอบนั้งซื่อเล็มนี้ม้าย ขื่อนั้งซื่อฮิดที่
 นั้งซื่อน้าม้าย
 ขุ่นใจหล่างนำ
 นำน่าวไม้นำนวหมัก อำกาคนำวฮิดเคียว
 ขุ่นใจยังน่มหมาก คนน่มฉอบถ้างาน
 หม่ายนิงอัน ปลาเน็งตัว
 ริดเนื่อ ผักเนื่อ

หมอ	ม่อ	ม่อทำงานใหม่โรงพะหย่าน คอพิมพ์เป็นม่อ
หมื่น	มัน	ต้องมันน้ำ
เหมือน	เมื่อน	เชื่องซ้องพิมพ์เหมือนซ้องขุน
หลังจาก	ตั้งจาก	ตั้งจากผู้ค้ำชาวไทยขุนจิไปไหน เข้าเส้นตั้งจากเรียน
หลัง	ตั้ง	หนักเรียนหนังสือ หอวังแรมอยู่ตั้งหอวังเรียน
หุด	ยุค	ยุคเทียนคายแล้ว หุดยุคเข้านี้
หีบ	ฮิบ	พิมพ์หีบหมายชี้ข้าว ขุนฮิบไร่
หрок	เคาะ	ไม่ไปเคาะ มาช่วยไม่เคาะ
หลาน	ล้าน	ล้านคนสุดต้องเป็นผู้ขัง ล้านชายขุนถือไพร
หลาย	ล่าย	หมายมีล่ายชี้ ชันหมีเชื่องล่ายตัว
เหลือ	เลื่อง	นั้นหมายชี้เลื่อง พิมพ์เชื่องเชื่องเลื่อง
หัว	ฮั่ว	พิมพ์ขุนฮั่ว ปวดฮั่วจิ้ง
หา	ฮ่า	พิมพ์ฮ่าร้านอาฮ่านไทย ขุนฮ่าไพร
ห้า	ฮ้า	ฮ้าบ๊าด หนักเรียนฮ้าชน
หาย	ห้าย, ขุ่น	โอไพรห้าย ปากคำขุ่น
เห็น	เฮ้น	ขุนแลเฮ้นม้าย พิมพ์ม้ายเฮ้น
แห่ง	แฮ้ง	ถิ่นมีโรงนั่งก็แฮ้ง พิมพ์เถียวล่ายแฮ้ง
ไหล	ไล่	ไล่ไล่ถาวไร่ ลือคิ่นซ้อซ้องไล่
ให้	ฮ้าย	ชันฮ้ายหมายเข้าซามฮั้น ขุนฮ้ายไพรคุณแดงขรับ
ใหญ่	ไญ่	บานเค้าไญ่หมาก ฉ่างไญ่หมาก
ใหม่	ไม่	ขุนใจไช้เชื้อไม่ ผู้ค้ำไม่ค้ำ
ไหน	ไน่	ขันไน่แฟนขุน ขุนฉ้อบหย่านค่นวไน่
ไหม	ม้าย	ขุนฉ้อบชี้เขี้ยวม้าย สัวม้าย
ไหม้	ไม๊	ไฟไหม้ล้า
ไหว	ไว่	ทำโกลหมากขุนแอนค์ เดินไม๊ไว่ หวังไม๊ไว่แล้ว

อ

อธิบาย	อะธิบาย	ครูก้าหลังอะธิบายฉั่น อะธิบายกั้นค้ำ
อย่า	ฉฺยา	ฉฺยาผู้ค้ำกับเข้า ฉฺยากินหมาก
อยาก (จะ)	หฺยาก (จ)	ขุนหิมขี้กั้นนม พิมพ์ขี้กจิไปหฺล้า
อย่าง	หยาง	พิมพ์ฉ้อบกินพักล่ายหยาง วัมีล่ายหยาง
อย่างนั้น	หั้นหนั้น	โสทำหั้นหนั้น โสผู้ค้ำหั้นหนั้น
อยู่	ยู่	เค้ายู่ไฉ่ เข้ายู่ไฉ่นบ้าน
ออก	อ็อก	เหว่าอ็อกจากฉิ่งบุรีอำคิฉิแล้ว พิมพ์อ็อกจากบานแป็คโหม่งฉาว
อ่อน	อ้อน	ชี้เขี้ยวอ้อน ชีหนามค่านอ้อน
อะไร	ไหร	นี้หมายชี้ไหร ขุนฉ้อบไพรขรับ

21